

PESTPROTOCOL

OBS De Paltrok

Wiekenlaan 2,

1911 XR Uitgeest.

Uitgeest, oktober 2010

Leerkrachten en ouders uit de medezeggenschapsraad onderschrijven gezamenlijk dit pestprotocol.

Inhoud

Inhoud	2
Inleiding.....	3
Pesten of plagen.....	3
Voorwaarden om pestgedrag te onderkennen	4
Wat gebeurt er op school?.....	4
Regels voor alle groepen	5
Als het toch mis gaat	6
Consequenties.....	7
Begeleiding van de gepeste leerling	8
Adviezen aan leerkrachten.....	8
Begeleiding van de pester	8
Adviezen aan ouders	9
Ouders van gepeste kinderen	9
Ouders van pesters	9
Alle andere ouders	9
Formulier "DIT KAN NIET"	10

Inleiding

Pesten komt helaas op iedere school voor, ook bij ons. Het is een probleem dat wij onder ogen zien en op onze school serieus aan willen pakken. De school is een leefgemeenschap van kinderen, leerkrachten en ouders. Iedereen heeft een taak in het geheel en heeft de verantwoordelijkheid zo goed mogelijk met elkaar om te gaan. We leren de kinderen respectvol en tolerant met elkaar om te gaan. Het kind leert onder andere hoe het hulp vraagt, biedt en ontvangt. Het doel is een veilige sfeer te creëren waarin iedereen zichzelf mag en kan zijn en waarin een kind zich goed kan ontwikkelen.

De basisuitgangspunten die wij op school hanteren zijn:

- Alle kinderen moeten zich in hun basisschoolperiode veilig kunnen voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen.
- Door regels en afspraken te communiceren en zichtbaar te maken in de school kunnen kinderen en volwassenen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op deze regels en afspraken.
- Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met plezier naar school te gaan!

Dit protocol beschrijft het verschil tussen pesten en plagen, maakt duidelijk waar kinderen of ouders terecht kunnen, wat de school doet om pesten te voorkomen en wat er gebeurt als de situatie niet verbetert.

Pesten of plagen

Plagen

Plagen is een vorm van spelen, waarin je elkaars grens uitprobeert. Het is speels en houdt op als de geplaagde het niet meer wil.

Pesten

Pesten bestaat onder andere uit de volgende kenmerken:

- het gebeurt opzettelijk
- is bedoeld om schade (fysiek/emotioneel/mentaal) toe te brengen
- het gebeurt systematisch
- Het houdt niet vanzelf op en wordt erger als er niets aan gedaan wordt
- Het pesten is van alle tijden en komt in alle culturen voor

Hoe ziet pesten er in de praktijk uit?

- altijd een bijnaam, nooit bij de eigen naam noemen
- zogenaamde leuke opmerkingen maken over een klasgenoot
- een klasgenoot voortdurend ergens de schuld van geven
- briefjes doorgeven/sms-en
- beledigen
- opmerkingen maken over kleding
- isoleren
- buiten school opwachten, slaan of schoppen of daarmee dreigen
- op weg naar huis achterna rijden
- naar het huis van het slachtoffer gaan

- bezittingen afpakken
- schelden of schreeuwen tegen het slachtoffer

Voorwaarden om pestgedrag te onderkennen

Pesten moet als probleem worden gezien door alle direct betrokken partijen: leerlingen (gepeste kinderen, pesters en de zwijgende groep), leerkrachten en de ouders/ verzorgers (hierna genoemd: ouders).

Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, moet het onderwerp pesten met de kinderen bespreekbaar worden gemaakt. Met hen samen worden schoolbreed de regels vastgesteld. Als pesten optreedt, moeten leerkrachten (in samenwerking met de ouders) dat kunnen signaleren en duidelijk stelling nemen

Wanneer pesten ondanks alle inspanningen toch weer de kop opsteekt, hanteren wij een directe aanpak.

Wanneer het probleem niet op de juiste wijze wordt aangepakt of de aanpak niet het gewenste resultaat oplevert dan moet het mogelijk zijn de vertrouwenspersoon in te schakelen. De vertrouwenspersoon kan het probleem onderzoeken, deskundigen raadplegen en het bevoegd gezag adviseren.

Er is voor de school een vertrouwenspersoon aangesteld.

Het voorbeeldgedrag van de leerkrachten op school en de ouders thuis is van groot belang!

Er zal door goed voorbeeld minder gepest worden. Er heerst dan een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies niet met geweld worden opgelost maar uitgesproken.

Agressief gedrag van ouders en de leerlingen wordt per definitie niet geaccepteerd.

Leerkrachten en directie zullen duidelijk stelling nemen tegen dergelijke gedragingen.

Wat gebeurt er op school?

Op school stellen we regelmatig een onderwerp in de groep aan de orde. Onderwerpen als: veiligheid, omgaan met elkaar, rollen in een groep, aanpak van ruzies, kunnen aan de orde komen. Hiervoor hanteren we mede de methode de Vreedzame School.

Andere werkvormen zijn ook denkbaar, zoals; spreekbeurten, rollenspellen, regels met elkaar afspreken over omgaan met elkaar en groepsopdrachten.

Om kinderen de gelegenheid te bieden pestgedrag te melden is het nodig met elkaar regels af te spreken.

regel 1: Melden

Het inschakelen van de leerkracht wordt niet opgevat als klikken. Vanaf groep 1 leren we de kinderen: " Als je wordt gepest of als je ruzie met een ander hebt en je komt je er zelf niet uit dan vraag je hulp aan een volwassene/leerkracht vragen. Ook andere leerlingen die zien dat een ander gepest wordt melden dit bij een volwassene/leerkracht.

regel 2: Samen verantwoordelijk

Een medeleerling heeft ook de verantwoordelijkheid om het pestprobleem bij de leerkracht aan te kaarten. Alle leerlingen zijn immers verantwoordelijk voor een goede sfeer in de groep.

regel 3: Samenwerken zonder bemoeienissen:

School en gezin hebben voordeel uit een goede samenwerking en communicatie. Ouders, leerkrachten en eventueel directie lossen het probleem in overleg op.

Regels voor alle kinderen

- Doe alleen dat bij een ander kind, wat jezelf ook prettig vindt.
- Blijf van de ander af als de ander niet aangeraakt wil worden.
- We noemen elkaar bij de voornaam en gebruiken geen scheldwoorden
- Probeer eerst samen te praten. Ga anders naar een meester of een juf.
- Vertel aan een juf of meester als er iets gebeurt wat je niet prettig of gevaarlijk vindt.
- Vertel een meester of een juf wanneer jezelf of iemand anders wordt gepest.
- Blijft de pester doorgaan dan altijd aan een meester of juf vertellen.
- Word je gepest, praat er thuis ook over, houd het niet geheim.
- We lachen elkaar niet uit, roddelen niet en pakken geen dingen af. Kinderen mogen altijd ergens aan mee doen.
- Blijf van spullen van een ander af.
- Luisteren naar elkaar
- Accepteer een ander zoals hij is.
- Opzettelijk iemand pijn doen, opwachten buiten school, achterna zitten om te pesten is niet toegestaan.
- Elkaar bedreigen, hoe onschuldig ook, doen we niet.

Deze regels gelden op school en worden, ook aan de hand van de klassenregels, besproken in de groep. Kinderen mogen in hun eigen groep een aanvulling geven op deze vastgestelde schoolregels, in overleg met de leerkracht.

Die aanvulling wordt opgesteld, door en met de groep, dit zijn de zogenaamde groepsregels. De groepsregels zijn zichtbaar in de klas opgehangen.

Als het toch mis gaat

Als de leerkracht merkt dat er gepest wordt door zijn eigen waarneming, door een melding van een leerling of door de ouders lost hij het zelf op. De aanpak hiervan gaat in 4 stappen.

stap 1: Er eerst zelf (en samen) uit te komen.

stap 2: Op het moment dat een van de leerlingen er niet uitkomt en in feite het onderspit delft en verliezer of zondebok wordt, heeft deze het recht en de plicht het probleem aan de meester of juf voor te leggen.

stap 3: De leerkracht brengt de partijen bij elkaar voor een verhelderinggesprek en probeert samen met hen de ruzie of pesterijen op te lossen en (nieuwe) afspraken te maken. Bij herhaling van pesterijen/ruzies tussen dezelfde leerlingen volgen sancties (zie bij consequenties).

stap 4: Bij herhaaldelijke ruzie/pestgedrag onderneemt de leerkracht duidelijk actie en heeft een bestraffend gesprek met de leerling die pest/ruzie maakt.

De fases van bestraffen treden dan in werking (zie bij consequenties).

Ook wordt de naam van de ruziemaker/pester in de "Dit-kan-niet" map genoteerd. Bij iedere melding in de map omschrijft de leerkracht 'de toedracht'. Bij de derde melding in de map worden de ouders op de hoogte gebracht van het pestgedrag. Leerkracht(en) en ouders proberen in goed overleg samen te werken aan een bevredigende oplossing.

De leerkracht biedt altijd hulp aan de gepeste en begeleidt de pester, indien nodig in overleg met de ouders en/of externe deskundigen. Hij /zij houdt de behandeling van het probleem naar de klas transparant. Hierdoor weten kinderen van elkaar dat het consequenties heeft en dat er daadwerkelijk iets mee gedaan wordt.

Consequenties

Als de stappen 1 tot en met 4 geen positief resultaat opleveren voor de gepeste dan heeft dat consequenties voor de pester (straf).

De straf is opgebouwd in 5 fases; afhankelijk hoelang de pester door blijft gaan met zijn/haar pestgedrag en geen verbetering vertoont in zijn/haar gedrag:

fase 1:

- Time-out op een vast afgesproken plaats op het plein en in de school.
- Nablijven tot alle kinderen naar huis vertrokken zijn
- Een schriftelijke opdracht over de toedracht en zijn of haar rol in het pestprobleem
- Door gesprek: bewustwording voor wat hij met het gepeste kind uithaalt
- Afspraken maken met de pester over gedragsveranderingen. De naleving van deze afspraken komen aan het einde van iedere week (voor een periode) in een kort gesprek aan de orde.

fase 2:

Een gesprek met de ouders en kind, als voorgaande acties op niets uitlopen. De medewerking van de ouders wordt nadrukkelijk gevraagd om een einde aan het probleem te maken. De school heeft alle activiteiten vastgelegd in de 'Dit-kan-niet' map en de school heeft al het mogelijke gedaan om een einde te maken aan het pestprobleem.

Bij aanhoudend pestgedrag wordt deskundige hulp ingeschakeld, zoals bijvoorbeeld de Onderwijs Begeleidingsdienst, de schoolarts van de GGD, schoolmaatschappelijk werk of het AMK.

fase 3:

Bij aanhoudend pestgedrag kan er voor gekozen worden om een leerling tijdelijk in een andere groep te plaatsen, binnen de school.

fase 4:

Als het pestgedrag niet ophoudt en de geboden hulp en gesprekken lijken geen positief resultaat op te leveren, wordt een kind geschorst voor een nader te bepalen aantal dagen. Dit wordt gemeld bij de inspectie voor het onderwijs, het bestuur en de leerplichtambtenaar van de gemeente Uitgeest.

fase 5:

In extreme gevallen kan een leerling geschorst of verwijderd worden. Het groepsbelang gaat dan boven het individueel belang.

Van alle fases wordt een schriftelijke verslaglegging bijgehouden, die ook in de "Dit kan niet"-map terug te vinden is. We gebruiken hiervoor het "Dit kan niet"-formulier

Consequenties als de ouder niet meewerkt.

Als het gedrag ondanks de inspanningen van de school niet verbetert en als de ouders aan de verbetering van het gedrag van hun kind niet meewerken en zich niet willen voegen naar het pestprotocol, is er sprake van een verstoorde relatie tussen de ouder en de school. Op die grond zal de leerling verwijderd kunnen worden. De school zal de ouders daarvan mondeling en schriftelijk op de hoogte stellen.

Begeleiding van de gepeste leerling

Adviezen aan leerkrachten

- Empathisch opstellen, goed luisteren en vragenstellen: hoe en door wie wordt er gepest?
- Nagaan hoe de leerling zelf reageert, wat doet hij/zij voor tijdens en na het pesten.
- Huilen of heel boos worden is juist vaak een reactie die een pester wil.
- De leerling in laten zien dat je op een andere manier kunt reageren.
- Zoeken en oefenen van een andere reactie, bijvoorbeeld: je niet afzonderen.
- Het gepeste kind in laten zien waarom een kind pest.
- Nagaan welke oplossing het kind zelf wil.
- Sterke kanten van de leerling benadrukken.
- Belonen (schouderklopje) als de leerling zich anders/beter opstelt.
- Praten met de ouders van de gepeste leerling en de ouders van de pester(s).
- Sociale vaardigheidstraining

Begeleiding van de pester

N.B. Dit is even belangrijk als de begeleiding van de gepeste leerling.

- Empathisch opstellen, goed luisteren.
- Praten; zoeken naar de redenen van het ruzie maken, pesten (baas willen zijn, jaloezie, verveling). Laten inzien wat het effect van zijn/ haar gedrag is voor de gepeste.
- Excuses aan laten bieden.
- In laten zien welke sterke (leuke) kanten de gepeste heeft.
- Pesten is verboden in en om de school: wij houden ons aan deze regel; straffen als het kind wel pest — belonen (schouderklopje) als kind zich aan de regels houdt.
- Het kind leren niet meteen kwaad te reageren, leren zich te beheersen, de 'stop-hou-op-houding' of een andere gedrag aanleren om aan te geven dat hij/zij het niet prettig vindt.
- Contact tussen ouders en school; elkaar informeren en overleggen. Inleven in het kind; wat is de oorzaak van het pesten? Geven van een brochure met tips voor thuis.
- Mogelijkheden aangeven van een sport of club; waar het kind kan ervaren dat contact met andere kinderen wel leuk kan zijn.
- Inschakelen hulp; sociale vaardigheidstrainingen; Jeugdgezondheidszorg; huisarts; GGD.
- Oorzaken van pestgedrag kunnen zijn:
 - Een problematische thuissituatie
 - Voortdurend gevoel van anonimiteit (buitengesloten voelen)
 - Voortdurend in een niet-passende rol worden gedrukt
 - Voortdurend met elkaar de competitie aan gaan
 - Een voortdurende strijd om macht in de klas of in de buurt

Adviezen aan ouders

Ouders van gepeste kinderen

- Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind.
- Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, neemt u dan contact op met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken. Meld het ook op school.
- Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken.
- Door positieve stimulering en zgn. schouderklopjes kan het zelfrespect vergroot worden of weer terug komen.
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.
- Het gepeste kind niet overbeschermen, bijvoorbeeld: naar school brengen of 'ik zal het de pesters wel eens gaan vertellen'. Hiermee plaats je het gepeste kind juist in een uitzonderingspositie waardoor het pesten zelfs nog toe kan nemen.
- Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.
- Sociale vaardigheidstraining

Ouders van pesters

- Neem het probleem van uw kind serieus.
- Raak niet in paniek: elk kind loopt kans pester te worden.
- Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen.
- Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet.
- Besteed extra aandacht aan uw kind.
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport om te leren samenwerken met andere kinderen.
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind.
- Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van school staat.
- Sociale vaardigheidstraining

Alle andere ouders

- Neem de ouders van het gepeste kind serieus.
- Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan. Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag.
- Geef zelf het goede voorbeeld.
- Leer uw kind voor anderen op te komen.
- Leer uw kind voor zichzelf op te komen.

vastgesteld te Uitgeest.

Datum:

Voorzitter MR

directie de Paltrok

Formulier "DIT KAN NIET"

Naam leerling _____

Fase 1 (verantwoordelijkheid leerkracht + ouders)

Datum	Signaal	
		Time out
		Nablijven en schriftelijke opdracht
		Melding naar ouders
		Gesprek bewustwording
		Afspraken gedragsverandering (pestcontract)

Fase 2 (verantwoordelijkheid leerkracht, directie, vertrouwenspersoon + ouders)

Datum	Signaal	
		Gesprek met ouders op school (Verslag leggen. Afschrift naar ouders)

Fase 3 (verantwoordelijkheid vertrouwenspersoon + ouders)

Datum	Signaal	
		Contact met GGD, ZAT, AMK, OBD, SWV

Fase 4 (verantwoordelijkheid directie, leerkracht + ouders)

Datum	Signaal	
		Plaatsing in een andere groep/schorsing

Fase 5 (verantwoordelijkheid directie, bestuur + ouders)

Datum	Signaal	
		Verwijdering